

Paragraaf D Financiering

De paragraaf financiering gaat in op het beheer en beleid van financiële middelen (geleende en uitgezette gelden) en de aan deze posities verbonden kosten en risico's voor de gemeente Waalre (treasuryfunctie). De treasuryfunctie ondersteunt, door middel van beschikbaarheid van financiële middelen, de uitvoering van de thema's. Het regelt de financiering van beleid en het uitzetten van gelden die niet direct nodig zijn.

1. Landelijke wet- en regelgeving

Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal moeten beheren. Die regels staan in de Wet Fido. Het renterisico brengen we volgens de wet Fido in beeld met behulp van de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

Renterisico op kortlopende schuld: kasgeldlimiet

De kredietlimiet voor de gemeente is bepaald op € 2,5 miljoen voor een periode van maximaal 1 jaar. De gemeente kan € 2,5 miljoen per dag als financiering inzetten van de schatkist. De kredietlimiet kan tussentijds gewijzigd worden. Ten opzichte van voorafgaande jaren is het renterisico weer aanwezig, omdat kasgeldleningen nu een positieve rente hebben. De rente is teruggelopen naar bijna 3% sinds medio 2025. Rentedalingen leiden tot een meevaller, rentestijgingen tot een tegenvaller. De verwachting is dat rente in 2027 licht stijgt, geopolitieke spanningen, inflatiecijfers en economische groei kunnen de prognose beïnvloeden.

Renterisico op vaste schuld: renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico van lange termijnfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen (kapitaallasten) niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Bij een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille wordt het renterisico op de vaste schuld gespreid over meerdere jaren.

De bedragen aan langlopende leningen waarover gemeente Waalre de komende jaren een renterisico loopt, blijven ruimschoots binnen de wettelijke norm (wet FIDO).

De Wet Fido schrijft ook regels voor over het gebruik van het risicovolle beleggingsinstrument derivaten. Waalre maakt geen gebruik van derivaten.

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren weergegeven:

Nr.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1	Begrotingstotaal	53.460	51.605	51.657	52.137
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1 * 2)	10.692	10.321	10.331	10.427
4	Renteherzieningen	-	-	-	-
5	Aflossingen	264	268	272	275
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	264	268	272	275
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	10.428	10.053	10.059	10.152

Bedragen * € 1.000

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

Deze wet beoogt dat EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het baten- en lastenstelsel dat gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Het EMU-saldo van de gemeente Waalre voor 2027 is negatief € 2,271 miljoen, wat betekent dat in EMU-termen de uitgaven groter zijn dan de inkomsten. Zie hiervoor 2.4 Berekening EMU-saldo (onderdeel financiële begroting)

Schatkistbankieren

Sinds de invoering van het schatkistbankieren moeten gemeenten hun overtollige middelen bij het ministerie van Financiën onderbrengen. Op het moment dat het girale saldo per bank, boven het drempelbedrag uitkomt, zal het meerdere overgeboekt worden naar de Schatkist van het Rijk (Schatkistbankieren). Het huidige rentepercentage dat het Rijk biedt is ongeveer 2% per jaar (datum: 01-09-2026). De omvang van de ontvangen rente is afhankelijk van de omvang van de schatkistrekening. Momenteel wordt er onderzocht of het mogelijk is voor negatieve rentes bij schatkistbankieren.

Het drempelbedrag wordt bepaald op 2% van de begroting. Dit betekent bij een begroting van € 50 miljoen, dat het grensbedrag voor de gemeente Waalre € 1 miljoen is. De gemeente Waalre hanteert een drempelbedrag van € 350.000 om het aantal administratieve boekingen te beperken.

2. Lokale regelgeving

Financiële verordening

Gemeenten zijn volgens de gemeentewet verplicht een financiële verordening op te stellen. De financiële spelregels waaraan de ambtenaren en het Bestuur zich moet houden, oftewel de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie zijn geregeld in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet. In de verordening zijn onder andere de algemene doelstellingen voor de financiering (in- en uitgaande geldstroom) en de richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie en het

risicobeheer opgenomen. De raad heeft op 10 december 2024 een geactualiseerde Financiële Verordening 2024 voor de financiële organisatie vastgesteld.

Treasurystatuut

Het Treasurystatuut regelt de sturing, de beheersing, de verantwoording en het toezicht op de contante en girale geldstromen en de hieraan verbonden risico's.

In het Treasurystatuut zijn de volgende onderdelen voor gemeente Waalre geregeld:

- treasurybeleid;
- uitvoering treasuryactiviteiten;
- planning- en control cyclus;
- interne en externe controle.

Het Treasurystatuut Waalre is door de Raad vastgesteld.

Uitgangspunten treasuryactiviteiten

Voor de meerjarenramingen 2027-2030 hanteert de gemeente Waalre de volgende uitgangspunten voor treasuryactiviteiten:

- Waalre gaat behoedzaam om met haar financiële middelen. In overeenstemming met de Wet Fido en het Treasurystatuut vindt het uitzetten van geldmiddelen en het aangaan en verstrekken van leningen en garanties alleen plaats voor de uitoefening van de publieke taak. De financiële risico's voor Waalre zijn daarbij minimaal.
- Op basis van de liquiditeitsbegroting wordt de financieringsbehoefte bepaald. De uitvoering van de financieringsbehoefte dient plaats te vinden binnen de geldende wet- en regelgeving.

Financieringsbehoefte

De afgelopen jaren zijn er verschillende langlopende leningen afgesloten om in de financieringsbehoefte te voorzien.

- In 2017 en 2018 zijn 2 langlopende geldleningen afgesloten voor de aankoop van de Brede School Aalst.
- In april 2018 is een langlopende geldlening afgesloten bij de provincie voor het financieren van een zonnepanelen project.
- In december 2021 is een 10 jarige lening afgesloten van € 10 miljoen aflossingsvrij met een rentepercentage van 0,298%. De lening is afgesloten om de komende jaren aan onze financiële verplichtingen te voldoen.
- In december 2023 is een 10 jarige lening afgesloten van € 5 miljoen aflossingsvrij met een rentepercentage van 3,402%. Ook deze lening is afgesloten om de komende jaren aan onze financiële verplichtingen te voldoen.
- In februari 2025 is een 2 jarige lening afgesloten van € 6 miljoen aflossingsvrij met een rentepercentage van 2,595%. De aflossingsdatum is 26 februari 2027.

Bovengenoemde langlopende leningen moeten na afloop van de rentevaste periode geherfinancierd worden. Zoals aangegeven is de nieuwe actuele rente hoger. Hierdoor lopen we in de toekomst het risico op fors hogere rentelasten voor bestaande leningen. Wij verwijzen hiervoor naar de risicotabel in paragraaf B weerstandsvermogen en risicobeheersing. Door aflossing van bestaande langlopende geldleningen kan dit risico worden verkleind.

Bij een financieringstekort geldt op dit moment een rentepercentage voor kortlopende leningen (< 1 jaar) van ca. 3,15% (maandelijkse kasgeldlening) en voor langlopende leningen (> 1 jaar) van ca. 3,5%. Deze percentages zullen fluctueren als gevolg van het rentebeleid van de ECB en FED. De verwachting is dat de rente licht stijgt.

Herfinanciering van bestaande leningen zorgt in de toekomst voor een stijging van de rentelasten. Wij verwijzen hier ook naar de genoemde risico's in paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financieringsbehoefte	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031
financieringssaldo	0	6.006	8.292	24.167	36.298	42.105
tekort of overschot	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort
mutatie	0	6.006	2.286	15.875	12.131	5.807

Bedragen * € 1.000

Renteoverzicht

In overeenstemming met het BBV wordt sinds de begroting 2017 binnen Waalre alleen nog gerekend met werkelijke rentelasten. In onderstaand rekenschema staat de prognose voor 2027 voor Waalre opgenomen.

Rente schema			
a.	De externe rente over de korte en lange financiering		
	- leningen tbv aankoop Brede School Ekenrooi	83.298	
	- lening tbv zonnepanelenproject	6.793	
	- lening O/G nr 40.115285 10.000.000	29.800	
	- lening O/G nr 40.116861 5.000.000		170.100
	- lening O/G nr 40.117.953 6.000.000		155.700
	- nieuwe lening nog aan te trekken		192.500
b.	De externe rente baten	-14.793	
	Totaal door te rekenen externe rente		623.398
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorgerekend	-	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-83.298	
			-83.298
	Saldo door te rekenen externe rente		540.100
d1.	rente over eigen vermogen	0	
d2.	rente over voorzieningen* (gewaardeerd op contante waarde)	-	
			-
	De aan taakvelden toe te rekenen rente		540.100
	toegerekend rente voorzieningen		-
e	De werkelijke aan taakvelden toegerekende rente		-647.077
f	Renteresultaat op treasury		-106.977

Rente toerekening (toelichting schema)

In de begroting 2027 wordt rente toegerekend aan de investeringen, deels o.b.v. werkelijke rente (projectfinanciering), voorgeschreven rente door het Rijk (bij voorziening personele verplichtingen) en op basis van de verwachte boekwaarde 01-01-2027 (omslagrente). De werkelijke rente ligt iets lager dan de toegerekende rente van 1% (omslagrente). Hierdoor is het renteresultaat voor 2027 begroot op € 107.000 (positief).

